

Fullmäktige 28.04.2025 § 52

§ 52

Fråga om stadens veterinärtjänster

Beredning och upplysningar:
Nevas Mari

fornamn.efternamn@esbo.fi
Telefon 09 816 21

Förslag

Föredragande
Stadsstyrelsen

Fullmäktige antecknar redogörelsen för kännedom som svar på Johanna Karimäkis och 27 andra ledamöters fråga 20.1.2025 om stadens veterinärtjänster och konstaterar att frågan är slutbehandlad.

Behandling

Karimäki lämnade understödd av Nieminen följande förslag till hemställan:

Fullmäktige hemställer att resultatet av marknadskartläggningen av veterinärtjänsterna utnyttjas vid utvecklingen av stadens veterinärtjänster.

Efter avslutad diskussion konstaterade ordföranden att stadsstyrelsens förslag hade godkänts enhälligt.

Ordföranden frågade om Karimäkis förslag till hemställan kan godkännas enhälligt. Eftersom ingen motsatte sig förslaget, konstaterade ordföranden att fullmäktige hade godkänt förslaget enhälligt.

Beslut

Fullmäktige:
Stadsstyrelsens förslag godkändes enhälligt.

Dessutom godkändes följande hemställan:

Fullmäktige hemställer att resultatet av marknadskartläggningen av veterinärtjänsterna utnyttjas vid utvecklingen av stadens veterinärtjänster.

Redogörelse

Fråga

Ledamot Johanna Karimäki och 27 andra ledamöter lämnade 20.1.2025 en fråga om stadens veterinärtjänster. De undertecknade ledamöterna ställer följande frågor om ordnandet av veterinärtjänsterna:

1. Hurdana resurser har stadsveterinären för veterinärtjänster, mottagning och rådgivning?
2. Hur kunde man planmässigt öka verksamheten?

3. Hur främjas förutsättningarna för småföretagande i Esbo, såsom tillgången till lokaler? Hur kan man genom företagsrådgivning främja utbudet av veterinärtjänster i Esbo?

Svar på frågan

1. Befintliga veterinärtjänster

Serviceområdet för miljö- och hälsoskydd i Esbo producerar tjänster för Esbo, Grankulla och Kyrkslätt och bildar tillsynsenheten Esboregionens miljö- och hälsoskydd. Ordlandet av veterinärvård är en del av miljö- och hälsoskyddets uppgiftsområde.

Inom veterinärvården arbetar två stadsveterinärer med uppgifter som vardera omfattar 50 procent egentligt patientarbete och 50 procent tillsynsuppgifter inom veterinärvården, det vill säga tillsyn över djurskydd och djursjukdomar. En resurs på sammanlagt ett årsverke har alltså riktats till patientarbete och tjänster tillhandahålls vardagar, under tjänstetid. Jouren utanför tjänstetid ordnas som köpt tjänst av Universitetets djursjukhus.

På mottagningen arbetar en klinikdjurskötare som sköter tidsbokningar. Hen ger även kunderna råd och anvisningar. Klinikdjurskötaren bistår också veterinärerna i olika åtgärder samt ser till att anordningar och redskap är hygieniska.

Stadsveterinären vårdar cirka 3 800–4 000 djurpatienter per år, och största delen av dem vårdas på mottagningen. Endast cirka 20 av djuren är produktionsdjur som vårdas på gårdar. Hästar i området sköts i regel av privata tjänsteleverantörer som är inriktade på vård av hästar. Tidsbokningen kommer i fortsättningen att koncentreras till vardagsmorgnar, kl. 8.30–10.00. Personalen svarar dock också i övrigt på telefonsamtal inom tjänstetid, eftersom en av stadsveterinärens väsentliga uppgifter är att ge brådskande hjälp.

En praktiserande veterinär får en grundlön, och utöver det fakturerar veterinären av kunden en åtgärdsavgift plus stadens klinikavgift på 15 euro. Som det lyftes fram i frågan är stadsveterinärens prissättning mycket måttlig. Detta beror på att kommunalveterinärtaxan används som grund för prissättningen. Dessutom sköter staden lokal- och lönekostnaderna samt kostnaderna för utrustning och underhåll, och dessa kostnader överförs för närvarande inte till klientavgifterna utöver klinikavgiften.

2. Den nya veterinärvårdslagen och dess verkningar på produktionen av tjänster

Som det konstaterades i frågan finns det även större efterfrågan på tjänster. Den önskade tilläggsresursen för uppgiften är dock inte oproblematisht, eftersom veterinärvårdslagen (285/2023), som reglerar ordlandet av kommunala veterinärtjänster, just har reviderats och träder i kraft vid ingången av år 2026. Den nya lagen kommer att tydligare avgränsa vilka tjänster kommunen kan erbjuda sina invånare. Syftet med den nya veterinärvårdslagen är att undanröja de nuvarande problemen med konkurrensneutralitet mellan den offentliga och den privata sektorn, samtidigt som tillgången till veterinärtjänster som är nödvändiga med tanke på samhället tryggas.

I 8 § i den nya lagen finns en separat förteckning över de tjänster som betraktas som veterinärtjänster som är nödvändiga med tanke på djurens hälsa och välbefinnande samt folkhälsan. Dessa tjänster

tryggas i fortsättningen till behövliga delar genom det offentliga organiseringsansvaret.

Fastställande av kommunens organiseringsansvar

I 9 § i den nya lagen fastställs ansvaret för att ordna veterinärtjänster och de regionala behov som inverkar på ansvaret. Enligt paragrafen ska organisatören ordna de tjänster som avses i 8 § åtminstone för djur som hålls för livsmedels- eller pälsproduktion. Dessutom ska det ordnas sådan omedelbar bedömning och vård som krävs när ett djur plötsligt och allvarligt insjuknar eller skadas eller om en sjukdom förvärras, och som inte kan skjutas upp utan att sjukdomen förvärras eller djuret utsätts för avsevärt lindande, samt avlivning av ett djur på djurskyddsgrunder (akut veterinärhjälp).

Om organiseringsansvaret konstateras det att andra tjänster enligt 8 § omfattas av organiseringsansvaret till den del organiseringen behövs för att säkerställa en tillräcklig regional tillgång av tjänsterna till ett skäligt pris samt en ändamålsenlig skötsel av de uppgifter och andra uppgifter som föreskrivs för organisatören i denna lag.

För fastställandet av organiseringsansvaret ska det göras en bedömning av servicebehovet. Antalet produktionsdjur och sällskapsdjur i området ska bedömas och producenter av privata veterinärtjänster på rimligt avstånd ska kartläggas. Det finns få egentliga produktionsdjur i vårt område. Dessutom finns det 40–45 privata veterinärstationer och veterinärer i Esbo, Grankulla och Kyrkslätt, och även andra veterinärtjänster i Nyland ligger på rimligt avstånd. Det finns flera ambulerande hästpraktiker och dessutom ligger hästsjukhusen i Vik och Hyvinge i närheten. Således kan man tänka sig att det inom vårt område finns omfattande tillgång till tjänster från privata tjänsteproducenter. Våren 2025 genomför vi i samarbete med andra tillsynsenheter en marknadskartläggning i Nyland, där vi samlar närmare information om de tjänster som erbjuds.

Vid bedömningen av servicebehovet ska man också beakta att priset på den service som erbjuds är skäligt. Att priset är skäligt innebär dock inte samma prisnivå som i den kommunala veterinärtaxan. Det har inte gjorts någon riksomfattande utredning om prissättningen på veterinärstationer och således finns det inte någon definition av vad en skälig prisnivå är. Dessutom har jord- och skogsbruksministeriet utarbetat anvisningar om att prisnivån inte kan anses vara den enda motiveringen för att tillhandahålla behandlingar som inte omfattas av organiseringsansvaret. De olika priserna på tjänsterna påverkas bland annat av de anläggningar och lokaler som används vid privata veterinärstationer samt veterinärernas specialkompetens och antalet anställda.

Bedömningen av servicebehovet påverkas dessutom av behovet att upprätthålla egen produktion, det vill säga en bedömning av vilken typ av tjänstehelhet som upprätthållandet av egen produktion och utförandet av föreskrivna veterinärvårdsuppgifter praktiskt taget kräver i varje område. Ur systemets underhållssynvinkel är det möjligt att erbjuda vissa tilläggstjänster till kommuninvånare som även i övrigt anlitar kommunens tjänster, inte för att eftersträva att nya kundgrupper ska omfattas av den kommunala affärsverksamheten.

Andra tjänster än de som omfattas av organiseringsansvaret ska prissättas marknadsbaserat på det sätt som förutsätts i konkurrenslagen och kommunallagen när kommunen frivilligt ordnar sådana tjänster i ett konkurrensläge på marknaden. Däremot prissätts

de tjänster som ingår i organiseringsansvaret fortsättningsvis på samma sätt som för närvarande.

Den nya lagen gör det möjligt att tillhandahålla tjänster som inte omfattas av organiseringsansvaret utan bolagiseringsskyldighet som hänför sig till kommunallagen. Tillämpningen av bolagiseringsundantaget förutsätter dock att den verksamhet som bedrivs utan bolagisering till sitt innehåll och sin dimensionering är proportionell med beaktande av anordnarens uppgifter enligt den nya lagen, samt de tjänster som privata producenter av veterinärtjänster tillhandahåller inom anordnarens område. Avsikten är alltså inte att den offentliga servicen produceras kvantitativt mer än vad som är nödvändigt med tanke på lagens syfte och servicesystemets funktionsförmåga.

Esboregionens miljö- och hälsoskydd anser om Esbo stadsveterinärs tjänster att upprätthållandet av beredskapen att producera brådsakande veterinärtjänster och icke-brådsakande hjälp för produktionsdjur förutsätter att man fortfarande producerar motsvarande typ av grundläggande veterinärtjänster motsvarande ett årsverk, som för närvarande. Man bör också se till att de som arbetar som stadsveterinär vill fortsätta jobba på staden. Det är dock osannolikt att Esbo stad med stöd av den nya lagen har grunder för att utvidga servicen jämfört med nuläget.

3. Möjliggörande av veterinärers företagsverksamhet

Privata veterinärtjänster erbjuds inom vårt område och på ett rimligt avstånd från det på flera tiotals mottagningar, även utanför de största veterinärstationskedjorna. I området erbjuds också tjänster på specialveterinärnivå. Företag som tillhandahåller nya veterinärtjänster har grundats också under de senaste åren, och den senaste veterinärmottagningen inledde sin verksamhet i Köklax i mars 2025. Veterinärtjänsterna är sakkunnigtjänster av hög kvalitet och prissättningen av dem beror i betydande grad också på de anläggningar, lokaler, personal och den specialkompetens som veterinärerna har. Således är det osannolikt att en ökad tillgång till lokaler i betydande grad skulle kunna påverka priserna på veterinärtjänster. I Esbo finns det också för närvarande olika typer av tjänster och således också tjänster som prissätts på olika sätt. När det gäller jourverksamheten garanterar Universitetets djursjukhus för sin del omfattande tjänster för Esbo, Kyrkslätt och Grankulla.

Veterinärtjänsterna övervakas av regionförvaltningsmyndigheten, och denna ska underrättas om nya veterinärtjänster. Esboregionens miljö- och hälsoskydd följer för närvarande inte upp de företag som tillhandahåller veterinärtjänster i regionen, men det är sannolikt att man får mer information om de tjänster som erbjuds i och med marknadskartläggningen våren 2025.

Beslutshistoria

Stadsstyrelsen 31.3.2025 § 98

Förslag

Föredragande
Stadsmiljödirektör Olli Isotalo

Stadsstyrelsen föreslår att fullmäktige antecknar redogörelsen för kännedom som svar på Johanna Karimäkis och 27 andra ledamöters fråga 20.1.2025 om stadens veterinärtjänster och konstaterar att frågan är slutbehandlad.

Beslut

Stadsstyrelsen:
Föredragandens förslag godkändes enhälligt.

Bilaga

Tilläggsmaterial

- Valtuustokysymys 20.1.2025 kaupungin eläinlääkäripalveluista

För kännedom